

Csoport-gazdaságok a járásban

Már utaltunk arra, hogy a gazdasági irányítás új rendszerére való áttérés megközelítőleg sem azonos feltételek között találta a csoportgazdaságokat. A 17 járási paraszti közösség összvagyon 1967 végén 100 millió forint volt. Ebből a két zakányszéki tsz-csoporté — a Homokkultúráé és a Május 1-é — 27,7 millió. További 24 millió forint pedig a szomszédos két mórakalmi tsz-csoport között oszlik meg. A tehermentes tiszta vagyon részarányosságát vizsgálva azt látjuk, hogy még nagyobb az eltérés a zakányszéki és a mórakalmi tsz-csoportok javára. A 68 milliónyi tiszta közös vagyonból 30,2 millió forint négy csoportban található és a fennmaradó 37,8 millió forint már tizenhárom csoport között oszlik meg. Egyedülálló eset a két zsombóli tsz-csoporté, ahol 9,7 millió forint az összes közös vagyon és ugyanennyi a tiszta vagyonuk is. Ők ugyanis nem vettek igénybe állami hiteleket. S ha arra keressük választ, hogy jó ez vagy rossz, — az utóbbi mellett kell maradni.

A jövőben sehol sem engedhetik meg maguknak a vezetők gazdatisztsaikkal rovársára azt a luxust, hogy lemondjanak az állam által felajánlott előnyös beruházási hitelekkel, kedvezményekkel, mert ez előbb-utóbb hátrányos helyzetet teremt egy-egy közösségnek más gazdaságokhoz képest. Viszont ettől is rosszabb az, amikor „lyukasmárkú” vezetők kezébe kerül az állami segítség és a tagság pénze. A domaszéki Szőlőskert Tszcs-ben például az utóbbi zárszámadás szerint 2,7 millió forint a közös vagyon értéke, s ebből 1,8 millió forint a tehermentes rész. Az ellenőrző állami szervek véleménye szerint azonban a tiszta vagyon értéke ebben a gazdaságban a valóságban semmi esetre sem nagyobb 1 millió forintnál. Jóllehet, a Szőlőskert Tszcs gazdaságossága a múlt év végéig már 4,1 millió forintot fizetett be a közös alapokhoz való hozzájárulás címén. Nem a Szőlőskert Tszcs az egyedüli, ahol nem látszanak meg eléggé a közös alapokon a tagság adományozott milliói. Az esetek többségében nincs szó víz-

Festményekre 17 millió forint

Növekvő műkereskedelmi forgalomról adott tájékoztatást Köteles István igazgató a Képcsarnok Vállalatnál: Két formában terjesztik a mai magyar művészek értékes produktumait a vállalat, egyfelől boltjaiban állandó kiállításokkal várja a vásárló műbarátokat, másrészt az üzletektől távol eső településekre, falvakba, munkahelyekre ügynökei által küld magasszínvonalú műalkotásokat. Az emberek szívesen vásárolnak otthonuk díszítésére „képcsarnoki” műveket: 1965-ben 70 millió, 1967-ben 79 millió forintos bevétellel zárták az évet, ebben az esz-

Autósok, figyelem!

Közületek! Magánosok! Október 17-vel megkezdjük az alvázak korróziógátló lefúvatását LOKAKON import anyaggal. 1-2 éves garanciával. Központilag jövénnyel áruak. Magánosoknál 15 százalékos engedmény. Gépjármű javítás. Kész. Április 4. u. 5. sz. Előjegyzés telefonon. Telefon 12-744.

Vezetés és gazdálkodás

szaélésekről, sokkal inkább beszélhetünk olyan felesleges beruházásokról, melyek úgy avulnak el, hogy semmi hasznát sem veszi a tagság. Erre is a domaszéki Szőlőskert Tszcs-ből hozhatnánk példát. Drága kovácsoltvas kerítéssel választották le az irodaházat a mellékhéptől, pedig ehelyett drótkerítés is megfelelt volna a cél-nak. Ma még jónéhány szövetkezeti csoport vezetéséből hiányzik a közgazdasági szemlélet, helyenként alacsony a függetlenített apparátus szakmai képzettsége. Mint a két végrehajtóbizottság is megállapította, a főkönyvelők rendelkeznek ugyan képességgel, de kevés kivételtől eltekintve alkalmatlanok fontos hivatalluk betöltésére. Képtelenek szilárd pénzügyi fegyelmet tartani. Az elnökök többsége még a megalakuláskor került funkciójába. Néhány kivétellel élvezik a gazdálkodás bizalmát. Mezőgazdasági szakemberekből sincs hiány a tsz-csoportokban, sőt többben is vannak helyenként a kellenél. Szakmai képzettségük azonban már számos kívánni valót hagy maga után. Néhol például a szőlő- és gyümölcstermesztésben egy-egy idősebb gyakorlati szakember is jobban a kevesebb fizetésért is el tudná látni a teendőket. Indokolatlanul nagy és túlfizetett az adminisztrációs apparátus is. A létszámot általában a mezőgazdasági tsz-ekhez viszonyítva alakították ki, pedig három-négyezer holdnyi közös terület adminisztrációs munkáigényét semmi-keppen nem okos, a főleg nem erkölcsös két-háromszáz holdnyi közös terület igényeivel összehasonlítani.

Azért feszegessük ezeket a belső kérdéseket, mert mindezek súlyos koloncoként nehezednek a csoportgazdaságok nyakába, akadályozzák az önálló, stabil pénzügyi alapokon nyugvó vállalatok gazdaságosságát kialakulását. Nem tulajdonítottak eddig kellő komolyságot annak sem, hogy bár a tagság évi befizetéseinek összege többféle okból már hosszabb ideje csökkenő tendenciájú, a vezetés költsége növekszik.

Ezekre az aggasztó jelen-

tendően várhatóan 100 millió forint lesz az eladott műtárgyak értéke. Különösen festményekből nagy a kereslet, az elmúlt két évben 2 millió forinttal emelkedett a forgalom, s az előzetes számítások szerint ez év decemberében — a tavalyinál megint csak kétfélekörül többet — 17 és fél millió forintot forgalmaznak olaj festményekből, temperaképekből.

Az utóbbi időben egyre vonzóbb formákkal serkentik a művészetek szerető emberek vásárlókedvét. Kidolgozták a vállalat jelenleg 22 üzletből álló boltlánczatának tíz évre szóló fejlesztési programját.

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy folyó hó 17-én, csütörtök este

házi disznótoros vacsorát rendezünk

Fellép Szűcs Sándor magyarnóta-énekes. Kitűnő italok és ételek kerülnek felszolgálásra.

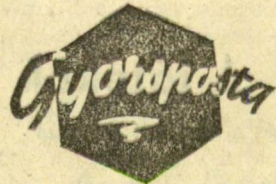
Móra Tsz csárda Szeged, Bocskai utca 3/b.

Életmentő csecsemőkori szívűtétek

A Budapesti Orvostudományi Egyetem 2. gyermek-klinikáján évek óta foglalkoznak a csecsemők vérkeringésének vizsgálatával és a veleszületett szív- és keringési rendellenességek műtétii gyógyításával. Ezt a munkát a legutóbbi évben az Országos Kardiológiai Intézet gyermekosztályával közösen folytatták. Összesen ötven, kétévesnél fiatalabb gyermekben hajtottak végre szívűtést. A legáltalában egy kétéveses csecsemő volt. Huszonhárom úgynevezett zárt szívűs műtétet végeztek, amelyek közül két esetben történt elhalálozás. Huszonhét kisgyermeket a szív felnyitásával és a keringésből való kikapcsolásával (szívmotorral végrehajtott úgynevezett extracorporális keringés) operáltak meg. Ezek közül tíz vesztette életét.

A korai szívűtést az indokolja, hogy a veleszületett szívhibák 50-70 százaléka egy éves kora előtt hal meg, míg a nagyvér-elváltozásokban szenvedők 75 százaléka 3 hónapig sem él, az első évet pedig csak 5-20 százalékuk éli túl. A korai műtét tehát életmentő, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a boncolási adatok tanúsága szerint az ilyen szív- és ér-elváltozások 75 százaléka sebészetiileg rendbe hozható volna.

A csecsemőkori szívűbészeti a kardiológiának új, még a fejlődés kezdetén álló ága, és az orvosok joggal remélik, hogy a csecsemők különleges feltételeihez alkalmazkodó sebészeti technika kidolgozása lényegesen növelni fogja a műtétii biztonságát.

Válaszol az illetékes

A tejtermékek minősége

Lapunk szeptember 18-i számában László utazik a tej, a szalámi kitűnő címmel cikket közöltünk, s többek közt a tejpar munkáját értékeltük. A cikkre Gajdán István, a Csongrád megyei Tejipari Vállalat főmérnöke válaszolt, s részben új megvilágításba helyezte a tejtermékekről alkotott véleményét. Arról tájékoztató, hogy: „A Szegedi Városi Minőségvizsgáló Intézet üzemünk által gyártott termékeket szűrőpróbaszerűen vizsgálja, ami azt jelenti, hogy aránylag kevés mintát vesz és vizsgál, tehát a vizsgálati eredmé-

Árvácskát

vásároljon parkok, temetők, kertek, virágosládák díszítésére. **Beszerezhető:** Új Elet Mgtsz árusító pavilonjában, Marx és Szent István téren.

KÖZLEKEDÉS

Lassú gyorsvonatok

„Ha én mindazt ideírnám, amit ezen az ószón az utasok rámondanak a MAV-ra a Budapest-Szeged, illetve Szeged-Budapest között közlekedő gyorsvonatokon, akkor minden bizonnyal becsületsértést port indítanának ellenem. Helyette tehát csak ennyit: késnek, rengeteget késnek ezek a vonatok. Tudom, Cegléd és Budapest között most építik a villamos vezetéket, s az ezzel kapcsolatos munkálatok miatt sok a „lassú jelzés”.

Mégis: a menetrend — az menetrend! Nem kellett volna talán éppen most rövidíteni benne a menetidőt. Mert ez így szemfényvesztés, az utasok becsapása.”

Eddig Zoltánfi Károly olvasónk levele. Ehhez csak még azt lehet hozzátenni, hogy a Diesel-mozdonyok beállítására még így is osztatlan örömet okozott. De nyilván majd csak akkor tudnak gyorsan haladni, ha a villamosítást befejezik a vonalon...

Párhuzamosan

„Szegeden is akad néhány szélesebb utca, mégsem teszi lehetővé a rendőrség sehol, hogy a járművek egymás mellett két sorban közlekedjenek” — írja Bubor János olvasónk. Kés tévedés van a dologban, a KRESZ szerint ugyanis ott is megengedett a párhuzamos közlekedés, ahol a forgalmi sávok nincsenek felfestett terelővonalakkal el-
különítve. Lényeg az, hogy a menetirány szerinti jobb oldalon több forgalmi sáv

legyen. Egy sáv 2,75—3 méter széles útszélességnek felel meg. Mivel pedig Szegeden valóban van néhány olyan útvonal — pl. a Széchenyi tér nyugati és keleti oldala —, ahol az adott méretek a párhuzamos közlekedésnek megfelelnek, csak a járművezetőknél kell, hogy éljenek a lehetőséggel.

Persze azért a tanács is feltehetőleg legalább a Belvárosban a terelővonalakat az úttestre.

Száguldás a hídon

Bár a híd átépítése még nem kezdődött el, az alatta futó vezetékek cseréje már nyár eleje óta folyik. Most is lezárták éppen a déli oldali gyalogjáróját. A lezárás sem logikus, sem tökéletes, de ez volna a kisebbik baj. A nagyobb, amit Selmeczi Mihály olvasónk tesz szóvá: „A hídon áthaladó járművek ügyet sem vetnek arra, hogy a gyalogjárókon dolgoznak, azok egy részét lezárták, éppolyan sebességgel haladnak, mint azelőtt. Pedig most a gyalogjárók még nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint a korábban, az amúgy is szűk járdákon.”

A járművezetőknél feltehetően lassabban kellene most a hídon közlekedniük, Selmeczi Mihálynak igaza van. S ha a közlekedési hatóság sebességkorlátozó táblákat is felszerelné a hídon feljáróhoz, akkor igazán hivatása magaslatán állna.

Fehér Kálmán

Kitakarítók a kéményt

Özvegy Ágoston Dezsőné (Pacsirta utca 14.) arról panaszkodik, hogy 90 éves léte még mindig nem tud befűteni, mivel hiába keres a városban kéményseprőt, aki kitakarítaná lakása kéményét.

Az IKV kéményseprő részlege gondozza Szegeden és a szegedi járásban valamennyi épület kéményét. Levélírónk kéményének rendbehozása valamilyen oknál fogva, de véletlenül maradt el. Megígérték, hogy a seprést soronkívül elvégzik.

Egészségügyi tervezés

Az Egészségügyi Világszervezet európai területi irodája nemzetközi tanácskozást rendez Budapesten az egészségügyi tervezés egyik fő problémájának, az egészségügyi munkaerő-szükségletnek felméréséről.

A tanácskozást, amelyen az európai országok, köztük hazánk képviselői kívül a világszervezet számos munkatársa is részt vesz, kedden az Országos Közegészségügyi Intézetben dr. Farádi László, az egészségügyi miniszter első helyettese nyitotta meg. Rámutatott, hogy a világszervezet 1964-es kimutatása szerint körülbelül másfél millió orvos működött a világon. (MTI)

Hűtőház alumíniumból

A Debreceni Állami Gazdaságban épül fel az ország első alumíniumból tervezett hűtőháza. A 40 millió forintos költséggel épülő új hűtőház befogadóképessége 450 vagon lesz. Az alumínium-szerkezeteket műanyagkapcsolásokkal illesztik össze, hogy ezzel megszüntessék az úgynevezett hőhidakat. A technikailag új és érdekes megoldással készülő hűtőház alumínium szerkezetét a Váci Hajógyár, berendezéseit pedig a Diósgyőri Gépgyár készíti.

SZERDA,
1968. OKTÓBER 16.

DEL-MAGYARORSZAG 5